

MAROKKO

25 > 30 November 2018

HANDELSBETREKKINGEN VAN BELGIË MET MAROKKO

Agentschap voor
Buitenlandse Handel

MAROKKO

INHOUDSTAFEL

1. BELANG VAN BELGIË EN DE ANDERE EU-LANDEN IN DE HANDEL MET MAROKKO	4
1.1. EXPORT	6
1.2. IMPORT	7
2. BELANG VAN MAROKKO EN HAAR BUURLANDEN IN DE BELGISCHE BUITENLANDSE HANDEL (2017)	8
3. BILATERALE HANDELSBETREKKINGEN	10
3.1. HANDELSVERKEER IN GOEDEREN	12
3.1.1 Export	14
3.1.2 Import	16
3.1.3 Algemene evolutie van de handel in goederen na de eerste zes maanden van 2018	18
3.2. HANDELSVERKEER IN DIENSTEN	19
3.2.1 Export	20
3.2.2 Import	21
3.2.3 Algemene evolutie van de handel in diensten na de eerste zes maanden van 2018	22
4. ENKELE ECONOMISCHE INDICATOREN M.B.T. DE ECONOMIE VAN MAROKKO	24
5. METHODOLOGISCHE OPMERKINGEN	26
5.1 Concept	26
5.2 Index van de eenheidsprijs in de in- en uitvoer	27
6. BRONNEN	28
7. CONTACTEN	28

1

BELANG VAN BELGIË EN DE ANDERE EU-LANDEN IN DE HANDEL MET MAROKKO

1. BELANG VAN BELGIË EN DE ANDERE EU-LANDEN IN DE HANDEL MET MAROKKO

1.1. EXPORT

De totale export van goederen vanuit de Europese Unie (EU-28) naar Marokko was in 2017 goed voor een bedrag van EUR 22,4 miljard. **België vertegenwoordigde hierin een aandeel van 4,0%, waarmee het binnen de EU de 6de belangrijkste exporteur van goederen naar Marokko was.** Spanje nam de 1ste plaats in met 35,6%, terwijl Frankrijk en Duitsland de top drie vervolledigden met een aandeel van respectievelijk 19,1% en 9,3%.

Terwijl de Europese uitvoer (EU-28) naar Marokko tussen 2016 en 2017 met 6,9% (+EUR 1,4 miljard) toenam in waarde, ging de Belgische export er tijdens deze periode slechts met 3,5% (+EUR 29,7 miljoen) op vooruit. Dit heeft ertoe geleid dat het aandeel van ons land binnen de EU-export naar Marokko het voorbije jaar is afgenomen.

De waarde van de Spaanse en Duitse export van goederen naar Marokko is in 2017 met respectievelijk 12,3% (+EUR 872,0 miljoen) en 5,5% (+EUR 108,6 miljoen) gestegen, terwijl die van Frankrijk met 2,2% (-EUR 96,3 miljoen) daalde.

EVOLUTIE VAN DE EXPORT NAAR MAROKKO

IN MILJOEN €	2016	2017	VARIATIE (IN %)	AANDEEL (IN %)
1. SPANJE	7.101,8	7.973,8	12,3	35,6
2. FRANKRIJK	4.366,6	4.270,3	-2,2	19,1
3. DUITSLAND	1.970,9	2.079,5	5,5	9,3
...				
6. BELGIË	860,0	889,7	3,5	4,0
...				
TOTAAL EU-28	20.963,8	22.412,2	6,9	100,0

1.2. IMPORT

De totale import van goederen vanwege de Europese Unie (EU-28) uit Marokko bedroeg EUR 15,1 miljard in 2017. **België vertegenwoordigde hierin een aandeel van 2,2%, waarmee het binnen de EU de 7de belangrijkste importeur van goederen uit Marokko was.** Ook aan invoerzijde werd de eerste plaats ingenomen door Spanje met 41,1%, terwijl Frankrijk en Italië de tweede en derde plaats bezetten met een aandeel van respectievelijk 29,6% en 6,7%.

Terwijl de Europese invoer (EU-28) uit Marokko tussen 2016 en 2017 met 9,5% (+EUR 1,3 miljard) groeide, ging de Belgische import (+9,0%, hetzij +EUR 27,4 miljoen) er tijdens deze periode procentueel gezien net iets minder sterk op vooruit. Het resultaat hiervan is dat het aandeel van ons land binnen de EU-import uit Marokko het afgelopen jaar lichtjes is afgenomen.

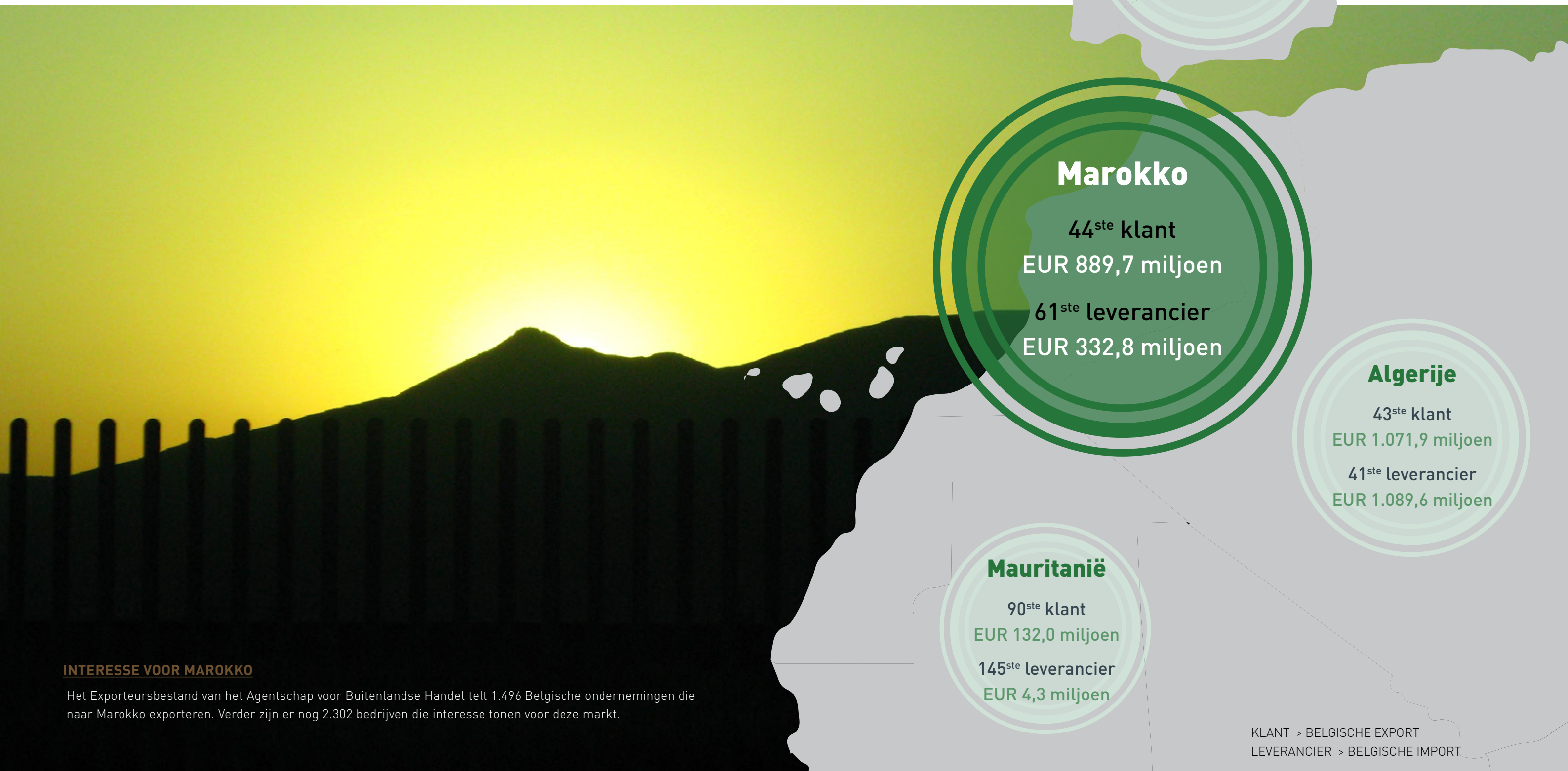
De Spaanse import van goederen uit Marokko steeg in 2017 met 11,2% (+EUR 626,3 miljoen) in waarde, terwijl die van Frankrijk en Italië met respectievelijk 18,5% (+EUR 695,4 miljoen) en 20,2% (+EUR 168,9 miljoen) groeide.

EVOLUTIE VAN DE IMPORT UIT MAROKKO

IN MILJOEN €	2016	2017	VARIATIE (IN %)	AANDEEL (IN %)
1. SPANJE	5.574,8	6.201,1	11,2	41,1
2. FRANKRIJK	3.769,2	4.464,6	18,5	29,6
3. ITALIË	836,3	1.005,2	20,2	6,7
...				
7. BELGIË	305,4	332,8	9,0	2,2
...				
TOTAAL EU-28	13.788,6	15.093,7	9,5	100,0

2

BELANG VAN MAROKKO EN HAAR BUURLANDEN IN DE BELGISCHE BUITENLANDSE HANDEL (2017)

INTERESSE VOOR MAROKKO

Het Exporteursbestand van het Agentschap voor Buitenlandse Handel telt 1.496 Belgische ondernemingen die naar Marokko exporteren. Verder zijn er nog 2.302 bedrijven die interesse tonen voor deze markt.

3

BILATERALE HANDELSBETREKKINGEN

3. BILATERALE HANDELSBETREKKINGEN

3.1. HANDELSVERKEER IN GOEDEREN

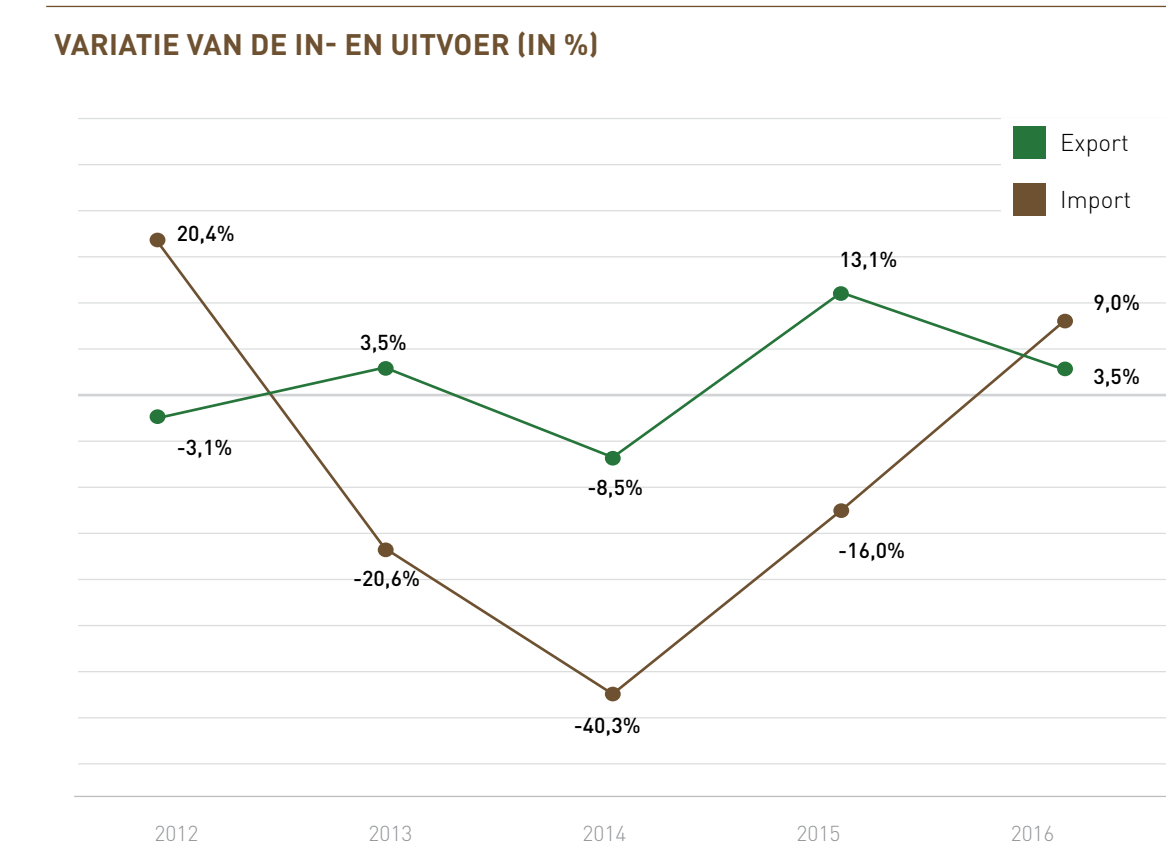
In 2017 stond Marokko **44ste** op de lijst van de voornaamste klanten van België, na Algerije maar voor Litouwen. De uitvoer van België naar Marokko bedroeg afgelopen jaar **EUR 889,7 miljoen** tegenover EUR 860,0 miljoen in 2016, d.i. een toename van **3,5%** (+EUR 29,7 miljoen). In 2017 nam Marokko 0,2% van de totale Belgische uitvoer voor zijn rekening.

Marokko rangschikte zich in 2017 als **61ste** leverancier van België. Hiermee plaatste het land zich achter Argentinië, maar voor Egypte. De Belgische invoer uit Marokko is met **9,0%** (+EUR 27,4 miljoen) toegenomen, van EUR 305,4 miljoen in 2016 tot **EUR 332,8 miljoen** in 2017. Het aandeel van het land in de totale Belgische invoer bedroeg aldus 0,1%.

EVOLUTIE VAN DE HANDELSBETREKKINGEN TUSSEN BELGIË EN MAROKKO					
IN MILJOEN €	2013	2014	2015	2016	2017
EXPORT	803,1	830,9	760,4	860,0	889,7
IMPORT	766,7	609,1	363,5	305,4	332,8
HANDELSBALANS	36,4	221,8	396,9	554,6	556,9
EXPORT: VARIATIE (IN %)	-3,1	3,5	-8,5	13,1	3,5
IMPORT: VARIATIE (IN %)	20,4	-20,6	-40,3	-16,0	9,0

De Belgische **handelsbalans** met Marokko is traditioneel in het voordeel van ons land. Het surplus, dat EUR 36,4 miljoen bedroeg in 2013, steeg een jaar later tot EUR 221,8 miljoen doordat de waarde van de export lichtjes steeg, terwijl die van de import sterk verminderde. Aangezien de invoer ook in 2015 en 2016 nog steeds in dalende lijn was, nam het overschot op de balans

gedurende deze twee jaren verder toe tot achtereenvolgens EUR 396,9 miljoen en EUR 554,6 miljoen. Hoewel de Belgische invoer van goederen uit Marokko het voorbije jaar voor het eerst sinds 2013 opnieuw steeg, is het surplus toch nog lichtjes gegroeid tot EUR 556,9 miljoen doordat de waarde van de uitvoer net iets sterker steeg dan die van de invoer.

Mede door de hogere invoer van minerale producten en transportmaterieel steeg de waarde van de Belgische **import** van goederen uit Marokko in 2013 met 20,4% in vergelijking met het jaar voordien. Aangezien de invoer van minerale producten in 2014 sterk terugviel, verminderde ook de totale import met 20,6%. In 2015 was het vervolgens de sterke terugval van het transportmaterieel dat ervoor zorgde dat de import met 40,3% daalde, waarna in 2016 de afgenomen invoer van chemische producten deels aan de basis lag van de achteruitgang van de totale import met 16,0%. Mede door het herstel van diezelfde chemische producten werd in 2017 voor het eerst sinds 2013 opnieuw een groei van 9,0% gerealiseerd.

Nadat de uitvoer in 2013 met 3,1% was gedaald, knoopte de Belgische **export** van goederen naar Marokko een jaar later aan met een groei van 3,5%. In 2015 zorgde de lagere waarde van minerale producten er echter mee voor dat de totale uitvoer opnieuw met 8,5% afnam. De onedele metalen en de machines en toestellen lagen vervolgens in 2016 aan de basis voor de groei van de export met 13,1%. Ook in 2017 (+3,5%) bleef de uitvoer verder toenemen, zij het tegen een percentage dat een heel stuk lager lag dan het jaar voordien.

3.1. HANDELSVERKEER IN GOEDEREN

3.1.1. EXPORT

In 2017 bezetten **onedele metalen** de koppositie in de Belgische export van goederen naar Marokko. Met een bedrag van EUR 194,6 miljoen vertegenwoordigde deze groep van producten een aandeel van 21,9% in de totale export. Deze sectie was hoofdzakelijk samengesteld uit 'koperdraad'.

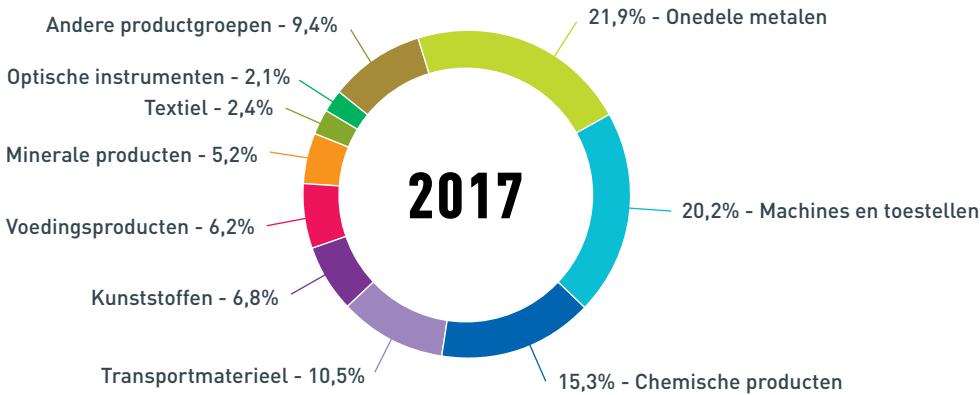
De uitvoer van **machines en toestellen** (belangrijkste sub-secties: 'toestellen voor het inschakelen, uitschakelen, omschakelen, aansluiten of verdelen van of voor het beveiligen tegen elektrische stroom' en 'isoleren-de werkstukken voor elektrische machines, toestellen of installaties') bedroeg EUR 179,4 miljoen, hetzij een aandeel van 20,2%.

Chemische producten (belangrijkste sub-secties: 'geneesmiddelen bestaande uit al dan niet vermengde producten voor therapeutisch of profylactisch gebruik' en 'menselijke vaccins') vervulde de top drie met een aandeel van 15,3% en een exportwaarde van EUR 135,8 miljoen.

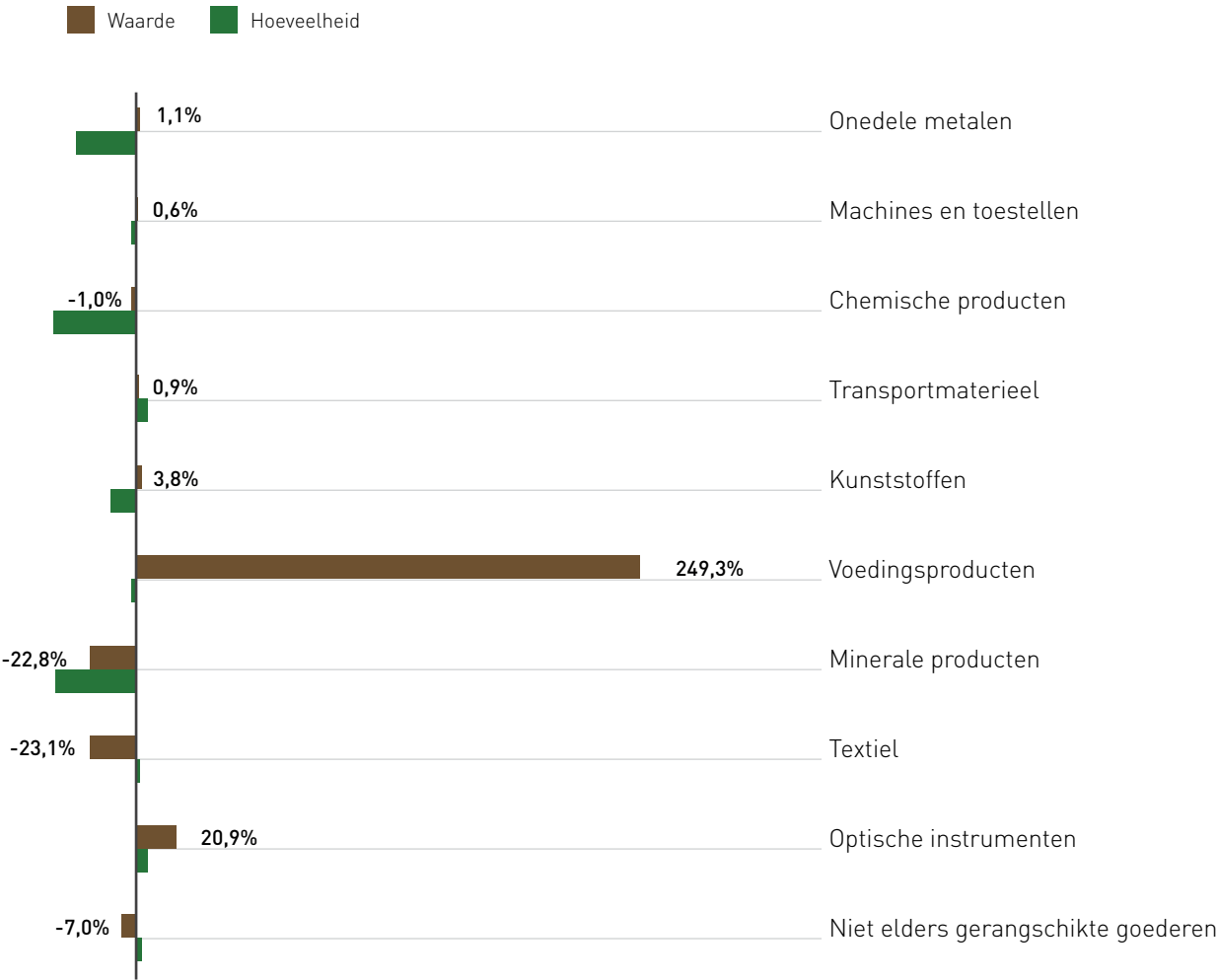
Andere rubrieken met een aandeel van meer dan 5,0% in de uitvoer waren:

- ⊙ **transportmaterieel**: EUR 93,1 miljoen, hetzij een aandeel van 10,5%;
- ⊙ **kunststoffen**: EUR 60,5 miljoen, hetzij een aandeel van 6,8%;
- ⊙ **voedingsproducten**: EUR 55,6 miljoen, hetzij een aandeel van 6,2% en
- ⊙ **minerale producten**: EUR 46,3 miljoen, hetzij een aandeel van 5,2%.

BELGISCHE UITVOER NAAR MAROKKO GERANGSCHIKT VOLGENS DE VOORNAAMSTE PRODUCTGROEPEN (2017 - IN %)

VARIATIE VAN DE UITVOER GERANGSCHIKT VOLGENS DE VOORNAAMSTE PRODUCTGROEPEN BELGIË – MAROKKO – 2017/2016 (IN WAARDE EN HOEVEELHEID)

Bovenstaande grafiek toont aan dat van de tien belangrijkste productgroepen die van de **voedingsproducten** de sterkste procentuele groei liet optekenen in 2017. De uitvoer van deze rubriek steeg onder impuls van de sub-secties 'aardappelen' en 'uien' met EUR 39,7 miljoen (+249,3%). Dat de waarde hiervan sterk steeg en de hoeveelheid niet, geeft aan dat de eenheidsprijs voor deze producten het voorbije jaar is toegenomen.

De hiervoor aangehaalde sectie heeft er in belangrijke mate toe bijgedragen dat de totale Belgische export van goederen naar Marokko in 2017 met 3,5% (+EUR 29,7 miljoen) in waarde is gegroeid.

De waarde van **onedele metalen**, de voornaamste sectie in de export naar Marokko, is met 1,1% (+EUR 2,2 miljoen) toegenomen tot EUR 194,6 miljoen.

De overige productgroepen uit de top tien waarvan de waarde groeide, realiseerden een groeicijfer dat varieerde van 0,6% (**machines en toestellen**) tot 20,9% (**optische instrumenten**). De groei van deze laatste sectie

was het resultaat van de hogere uitvoer van 'instrumenten, apparaten en toestellen voor de geneeskunde, voor de chirurgie, voor de tandheelkunde of voor de veeartsenijkunde' en 'instrumenten, apparaten en toestellen voor natuurkundige of scheikundige analyse'.

Van alle secties uit de top tien liet het **textiel** de sterkste procentuele daling optekenen. De waarde van deze rubriek nam met 23,1% (-EUR 6,5 miljoen) af tot EUR 21,8 miljoen en dit door de lagere uitvoer van 'synthetische filamentgarens'.

Dat de waarde van **minerale producten** met 22,8% (-EUR 13,6 miljoen) daalde, lag dan weer aan de sub-sectie 'aardolie en olie uit bitumineuze mineralen'.

De overige productgroepen uit onderstaande grafiek waarvan de export het voorbije jaar verminderde, waren die van de **chemische producten** (-1,0%, hetzij -EUR 1,4 miljoen) en **niet elders gerangschikte goederen** (-7,0%, hetzij -EUR 1,4 miljoen).

3.1. HANDELSVERKEER IN GOEDEREN

3.1.2. IMPORT

In 2017 bestond de Belgische import van goederen uit Marokko voor 40,4% uit **chemische producten**. De waarde van deze sectie, die voornamelijk bestond uit ‘fosforzuur en polyfosforzuren’ en ‘minerale of chemische meststoffen die twee of drie van de vruchtbaar-makende elementen stikstof, fosfor en kalium bevat-ten’, bedroeg afgelopen jaar EUR 134,6 miljoen.

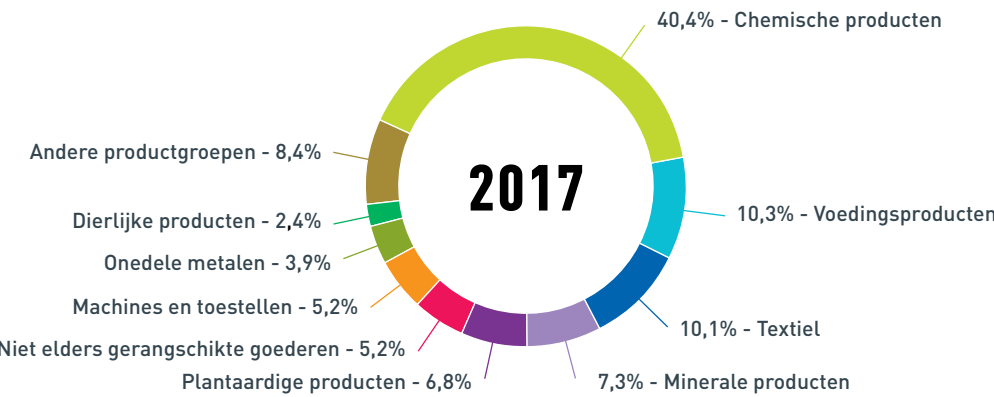
Voedingsproducten (belangrijkste sub-secties: ‘olij-ven’ en ‘sardines’) vertegenwoordigden met een totaal van EUR 34,4 miljoen een aandeel van 10,3% in de to-tale invoer.

Textiel (belangrijkste sub-secties: ‘kleding van katoen’, ‘kleding van synthetische of kunstmatige vezels’ en ‘zwembroeken’) vervulde de top drie met een aan-deel van 10,1%, hetzij een bedrag van EUR 33,7 mil-joen.

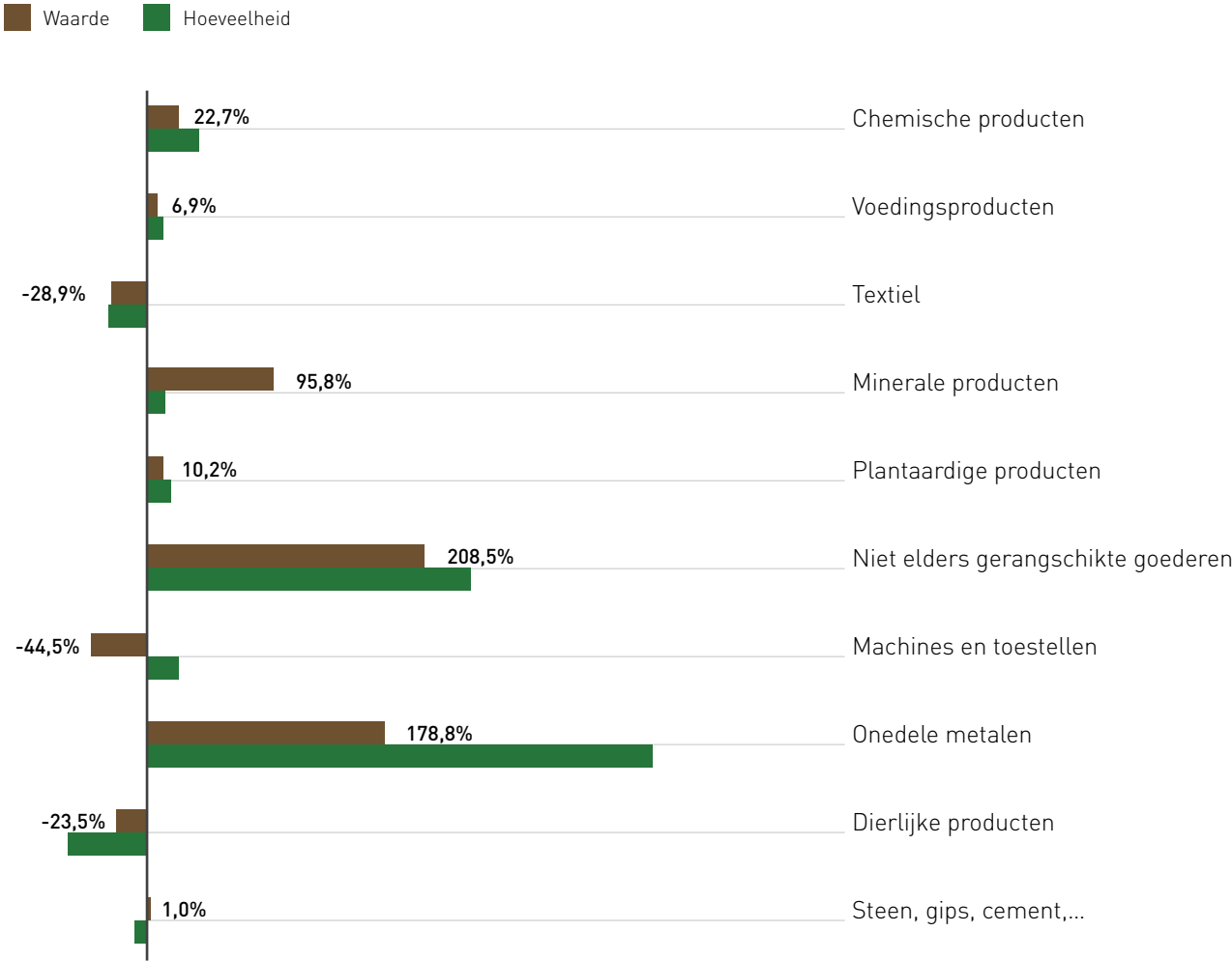
Andere rubrieken met een aandeel van meer dan 5,0% in de invoer waren:

- ⦿ **minerale producten:** EUR 24,1 miljoen, hetzij een aandeel van 7,3%;
- ⦿ **plantaardige producten:** EUR 22,6 miljoen, hetzij een aandeel van 6,8%;
- ⦿ **niet elders gerangschikte goederen:** EUR 17,3 miljoen, hetzij een aandeel van 5,2% en
- ⦿ **machines en toestellen:** EUR 17,2 miljoen, hetzij een aandeel van 5,2%.

BELGISCHE INVOER UIT MAROKKO GERANGSCHIKT VOLGENS DE VOORNAAMSTE PRODUCTGROEPEN (2017 - IN %)

VARIATIE VAN DE INVOER GERANGSCHIKT VOLGENS DE VOORNAAMSTE PRODUCTGROEPEN BELGIË – MAROKKO – 2017/2016 (IN WAARDE EN HOEEVEELHEID)

Van de tien voornaamste productgroepen, registreer-de die van de **niet elders gerangschikte goederen** de sterkste procentuele stijging in 2017. De geïmporteer-de waarde van deze groep van producten groeide van EUR 5,6 miljoen in 2016 tot EUR 17,3 miljoen afgelo-pen jaar.

Onder impuls van de sub-secties ‘resten en afval van koper’ en ‘gewalste platte producten van ijzer of van niet-gelegeerd staal’ steeg de waarde van de rubriek **onedele metalen** met 178,8% (+EUR 8,4 miljoen).

Dat de totale Belgische import van goederen uit Marok-ko in 2017 met 9,0% toenam, lag echter toch vooral aan de **chemische producten**, de voornaamste invoersectie. De waarde hiervan groeide met 22,7% (+EUR 24,9 mil-joen) tot EUR 134,6 miljoen.

De overige secties uit bovenstaande grafiek waarvan de waarde in de invoer steeg, vertoonden een groei-cijfer dat varieerde van 1,0% (**steen, gips, cement,...**) tot 95,8% (**minerale producten**). De toename van deze laatste groep van producten is vooral het gevolg van de hogere import van ‘zinkerts’ en ‘looderts’.

Machines en toestellen lieten een daling van 44,5% (-EUR 13,8 miljoen) optekenen in 2017 als gevolg van de verminderde invoer van ‘draad, kabels en andere geleiders van elektriciteit’ en ‘turbinestraalmotoren, schroefturbines en andere gasturbines’.

De overige rubrieken uit de top tien waarvan de invoer is afgenomen, waren die van het **textiel** en de **dierlijke producten**. De waarde van de eerste groep van produc-ten daalde met 28,9% (-EUR 13,7 miljoen), terwijl die van de laatstgenoemde met 23,5% (-EUR 2,4 miljoen) verminderde.

3.1. HANDELSVERKEER IN GOEDEREN

3.1.3. ALGEMENE EVOLUTIE VAN DE HANDEL IN GOEDEREN NA DE EERSTE ZES MAANDEN VAN 2018

EXPORT

De Belgische **export** van goederen naar Marokko bedroeg EUR 439,3 miljoen na afloop van de eerste zes maanden van 2018, dit is een stijging van 2,2% (+EUR 9,3 miljoen) vergeleken met de overeenkomstige periode van 2017.

Na het eerste semester van 2018 hadden de **one-dele metalen** de eerste plaats behouden en dit dankzij een groei van de uitvoer met 22,7% (+EUR 23,4 miljoen). Deze groep van producten vertegenwoordigde een bedrag van EUR 126,2 miljoen, hetzij een aandeel van 28,7% in de totale export.

IMPORT

De Belgische **import** van goederen uit Marokko bedroeg EUR 172,2 miljoen na de eerste zes maanden van 2018. Dit is een achteruitgang van 6,6% (-EUR 12,3 miljoen) in vergelijking met dezelfde periode van 2017, toen de invoer nog goed was voor EUR 184,5 miljoen.

Na afloop van het eerste semester van 2018 nam de sectie **chemische producten** met 32,8% en een bedrag van EUR 56,4 miljoen nog steeds de eerste plaats in. Dat de waarde van de totale invoer na deze periode was afgenomen, lag aan het feit dat de import van deze rubriek met 28,0% (-EUR 22,0 miljoen) was verminderd door de gedaalde invoer van 'minerale of chemische meststoffen die twee of drie van de vruchtbaar maken- de elementen stikstof, fosfor en kalium bevatten'.

De importwaarde van **plantaardige producten** ging er met 32,8% (+EUR 5,7 miljoen) op vooruit. Na de eerste

De rubriek **machines en toestellen** bezette plaats twee met een aandeel van 19,5% en een bedrag van EUR 85,6 miljoen. Na de eerste zes maanden van 2018 was de waarde van deze groep van producten echter met 6,5% (-EUR 6,0 miljoen) gedaald in vergelijking met dezelfde periode een jaar eerder.

Met een bedrag van EUR 77,5 miljoen vervulde de **chemische producten** de top drie van de voornaamste Belgische goederen in de export naar Marokko. Dankzij een toename van 13,4% (+EUR 9,2 miljoen) behaalde deze rubriek na het eerste semester een aandeel van 17,6%.

zes maanden van 2018 vertegenwoordigde deze rubriek een waarde van EUR 23,2 miljoen, hetzij 13,5% van de totale Belgische invoer uit Marokko.

Textiel vervulde na het eerste semester de top drie van belangrijkste Belgische importrubrieken uit Marokko met een aandeel van 10,9% en een bedrag van EUR 18,7 miljoen. De waarde hiervan was met 10,2% (+EUR 1,7 miljoen) gegroeid.

Door een stijging van de invoer met 115,3% (+EUR 9,9 miljoen) nam de waarde van de sectie **one-dele metalen** toe tot EUR 18,4 miljoen. Deze sterke groei was het gevolg van de toegenomen import van 'kobaltmatte en andere tussenproducten van de kobaltmetallurgie'. Na de eerste zes maanden van 2018 was deze groep van producten goed voor een aandeel van 10,7%.

3. BILATERALE HANDELSBETREKKINGEN

3.2 HANDELSVERKEER IN DIENSTEN

In 2017 nam de waarde van de Belgische **export** van diensten naar Marokko met 25,8% (-EUR 29,1 miljoen) af, van EUR 112,7 miljoen tot **EUR 83,6 miljoen**. Dit maakte van het land de **62ste** belangrijkste klant van België in de totale uitvoer van diensten, na Maleisië, maar voor Irak. Het aandeel van het land in de totale Belgische uitvoer van diensten bedroeg 0,1%.

De Belgische **import** van diensten uit Marokko vertegenwoordigde in 2017 een waarde van **EUR 268,2 miljoen**, hetzij een achteruitgang van 5,9% (-EUR 16,7 miljoen) in vergelijking met het jaar voordien. Marokko was in 2017 de **36ste** belangrijkste leverancier van diensten aan België, na Australië, maar voor Brazilië met een aandeel van 0,3% in de totale Belgische invoer van diensten.

EVOLUTIE VAN DE BELGISCHE HANDEL IN DIENSTEN MET MAROKKO

IN MILJOEN €	2015	2016	2017
EXPORT	90,3	112,7	83,6
IMPORT	294,0	284,9	268,2
HANDELSBALANS	-203,7	-172,2	-184,6
EXPORT: VARIATIE (IN %)	-1,0	24,9	-25,8
IMPORT: VARIATIE (IN %)	-3,3	-3,1	-5,9

Aangezien de invoer van diensten uit Marokko tussen 2015 en 2017 steeds groter was dan de uitvoer ervan, vertoonde de **dienstenbalans** gedurende deze gehele periode een deficit in het nadeel van België.

Het tekort op de dienstenbalans, dat EUR 203,7 miljoen bedroeg in 2015, werd een jaar later gereduceerd tot EUR 172,2 miljoen doordat de uitvoer toenam, terwijl

de invoer in dalende lijn was. Aangezien de waarde van de export in 2017 sterker daalde dan die van de import, is het deficit het voorbije jaar opnieuw toegenomen tot EUR 184,6 miljoen.

De balans voor diensten stond de voorbije drie jaar in contrast met de goederenbalans, die traditioneel in het voordeel van ons land is.

3.2. HANDELSVERKEER IN DIENSTEN

3.2.1. EXPORT

In 2017 was **communicatie** de belangrijkste categorie in de Belgische **export** van diensten naar Marokko met een aandeel van 30,3%, hetzij EUR 25,3 miljoen. **Vervoer**, dat o.a. is samengesteld uit zeevervoer, luchtvervoer, spoorvervoer, vervoer over de weg en vervoer over de binnenwateren, bezette plaats twee met 20,9% en **andere commerciële diensten** namen plaats drie in met een aandeel van 18,9%.

De sterkste procentuele groei werd in 2017 opgetekend door de **financiële diensten**. De waarde van deze rubriek steeg het voorbije jaar met 6,6% (+EUR 380.000), van EUR 6,1 miljoen tot EUR 6,5 miljoen.

Reisverkeer was de enige overige dienstengroep uit de top vijf waarvan de uitvoer in 2017 groeide. De waarde hiervan steeg met EUR 335.000 (+3,5%) tot EUR 8,8 miljoen.

Dat de totale Belgische uitvoer van diensten naar Marokko in 2017 met 25,8% afnam, lag in de eerste plaats aan de gedaalde uitvoer van **constructie** (-72,4%). De waarde van deze rubriek daalde het voorbije jaar immers met EUR 13,8 miljoen tot EUR 5,3 miljoen.

Communicatie, de voornaamste sectie in de Belgische uitvoer van diensten naar Marokko, zag haar waarde met 10,0% (-EUR 2,8 miljoen) terugvallen tot EUR 25,3 miljoen.

Vervoer en **andere commerciële diensten** waren de twee andere dienstengroepen uit de top vijf waarvan de uitvoer daalde. De waarde van de eerste sectie verminderte met EUR 2,8 miljoen, terwijl die van de tweede er met EUR 6,3 miljoen op achteruit ging.

BELGISCHE EXPORT NAAR MAROKKO VOLGENS DE VOORNAAMSTE DIENSTENSECTIES

			2017/2016	
IN MILJOEN €	2016	2017	VARIATIE (IN %)	AANDEEL (IN %)
COMMUNICATIE	28,1	25,3	-10,0	30,3
VERVOER	20,3	17,5	-13,8	20,9
ANDERE COMMERCIEËLE DIENSTEN	22,1	15,8	-28,5	18,9
REISVERKEER	8,5	8,8	3,5	10,5
FINANCIËLE DIENSTEN	6,1	6,5	6,6	7,8
ANDERE DIENSTEN	27,5	9,7	-64,9	11,6
TOTAAL	112,7	83,6	-25,8	100,0

3.2.2. IMPORT

In 2017 bestond de totale Belgische import van diensten uit Marokko voor 69,2%, hetzij EUR 185,5 miljoen uit **reisverkeer**. **Communicatie** en **andere commerciële diensten** vervulde de top drie met een aandeel van respectievelijk 13,9% en 9,0%. Deze laatste rubriek bestaat onder meer uit 'transitohandel', 'operationele leasingdiensten', 'juridisch, accountancy- en managementadvies en public relations', 'audit-, boekhoudkundige en belastingadviesdiensten' en 'reclamewezen, marktonderzoek en opinieonderzoek'.

De sterkste procentuele groei werd opgetekend door de **financiële diensten**. De invoer van deze specifieke rubriek groeide van EUR 1,9 miljoen in 2016 tot EUR 2,4 miljoen afgelopen jaar, hetzij een groei van 26,3%.

Reisverkeer, de voornaamste rubriek in de Belgische invoer van diensten uit Marokko, zag haar waarde met EUR 2,1 miljoen (+1,1%) toenemen tot EUR 185,5 miljoen.

Andere commerciële diensten (+20,5%, hetzij +EUR 4,1 miljoen) was de enige overige groep van diensten uit de top vijf waarvan de invoer in stijgende lijn was.

De groei van de hierboven vermelde dienstengroepen bleek echter beperkter dan de achteruitgang van de **communicatie** (-36,7%, hetzij -EUR 21,7 miljoen), het **vervoer** (-9,0%, hetzij -EUR 1,3 miljoen) en de **andere diensten** (-6,7%, hetzij -EUR 0,4 miljoen). Hierdoor is de totale Belgische import van diensten uit Marokko er het afgelopen jaar met 5,9% op achteruit gegaan.

BELGISCHE IMPORT UIT MAROKKO VOLGENS DE VOORNAAMSTE DIENSTENSECTIES

IN MILJOEN €	2016	2017	2017/2016	2017
			VARIATIE (IN %)	AANDEEL (IN %)
REISVERKEER	183,4	185,5	1,1	69,2
COMMUNICATIE	59,1	37,4	-36,7	13,9
ANDERE COMMERCIEËLE DIENSTEN	20,0	24,1	20,5	9,0
VERVOER	14,5	13,2	-9,0	4,9
FINANCIËLE DIENSTEN	1,9	2,4	26,3	0,9
ANDERE DIENSTEN	6,0	5,6	-6,7	2,1
TOTAAL	284,9	268,2	-5,9	100,0

3.2. HANDELSVERKEER IN DIENSTEN

3.2.3. ALGEMENE EVOLUTIE VAN DE HANDEL IN DIENSTEN NA DE EERSTE ZES MAANDEN VAN 2018

© EXPORT

Volgens de beschikbare gegevens voor 2018 bedroeg de Belgische export van diensten naar Marokko EUR 50,8 miljoen na de eerste zes maanden. Dit is een groei van 36,7% (+EUR 13,6 miljoen) in vergelijking met dezelfde periode van 2017.

De rubriek **vervoer** had na het eerste semester de eerste plaats ingenomen in de uitvoer van diensten naar Marokko. Deze sectie was goed voor EUR 16,9 miljoen of 33,2% van de uitvoer. Dit is een groei van 132,7% (+EUR 9,6 miljoen) in vergelijking met de equivalenten periode van 2017.

De uitvoer van **andere commerciële diensten** was er met 86,6% (+EUR 5,5 miljoen) op vooruit gegaan na de eerste zes maanden van 2018. De waarde hiervan bedroeg EUR 11,8 miljoen, hetzij een aandeel van 23,3% in de totale export.

De rubriek **financiële diensten** vervulde na het eerste semester van 2018 de top drie van belangrijkste rubrieken in de Belgische uitvoer van diensten naar Marokko. De waarde hiervan steeg met 41,6% (+EUR 1,5 miljoen), van EUR 3,5 miljoen na de eerste zes maanden van 2017 tot EUR 5,0 miljoen na de overeenkomstige periode van 2018.

© IMPORT

De Belgische import van diensten uit Marokko bedroeg EUR 100,9 miljoen na afloop van de eerste zes maanden van 2018. Dit is een afname van 19,9% (-EUR 25,0 miljoen) in vergelijking met dezelfde periode van 2017, toen de invoer goed was voor EUR 125,9 miljoen.

Na het eerste semester van 2018 nam het **reisverkeer** nog steeds resoluut de eerste plaats in dankzij een groei van de uitvoer met 1,4% (+EUR 1,1 miljoen). Na de periode onder beschouwing vertegenwoordigde deze sectie een aandeel van 75,8%, hetzij EUR 76,5 miljoen.

De **andere commerciële diensten** namen plaats twee in met een aandeel van 10,1% en een waarde van EUR 10,1 miljoen. De invoer van deze sectie was na de eerste zes maanden van 2018 met 32,8% (-EUR 5,0 miljoen) gedaald.

Vervoer vervulde de top drie van belangrijkste rubrieken in de Belgische invoer van diensten uit Marokko. De waarde hiervan was na de periode onder beschouwing met 10,3% (-EUR 716.000) gedaald tot EUR 6,2 miljoen, hetzij een aandeel van 6,2%.

Het was echter vooral de rubriek **communicatie** die er voor had gezorgd dat de totale waarde van de invoer na het eerste semester van 2018 lager lag dan een jaar voordien. De import hiervan ging er immers met 76,8% (-EUR 18,0 miljoen) op achteruit tot EUR 5,4 miljoen. Hiermee vertegenwoordigde het een aandeel van 5,4%.

ENKELE ECONOMISCHE INDICATOREN
M.B.T. DE ECONOMIE VAN MAROKKO

ECONOMISCHE STRUCTUUR (2017 - SCHATTINGEN):			
BBP		109,8 miljard USD	
GROEIPERCENTAGE VAN HET BBP		4,2%	
INFLATIE		0,8%	
UITVOER VAN GOEDEREN (FOB)		24,6 miljard USD	
INVOER VAN GOEDEREN (FOB)		44,1 miljard USD	
HANDELSBALANS		-19,5 miljard USD	
BEVOLKING		34,0 miljoen	
WERKLOOSHEIDSGRAAD		10,0%	
VOORNAAMSTE KLANTEN (2017): IN % VAN HET TOTAAL		VOORNAAMSTE LEVERANCIERS (2017): IN % VAN HET TOTAAL	
SPANJE	23,2	SPANJE	16,7
FRANKRIJK	22,6	FRANKRIJK	12,2
ITALIË	4,5	CHINA	9,2
VERENIGDE STATEN	4,2	VERENIGDE STATEN	6,9
VOORNAAMSTE UITGEVOERDE PRODUCTEN		VOORNAAMSTE INGEVOERDE PRODUCTEN	
KLEDING EN TEXTIEL		RUWE AARDOLIE	
AUTO'S		TEXTIELSTOFFEN	
ELEKTRISCHE ONDERDELEN		TELECOMMUNICATIE-UITRUSTING	

Bron: CIA World Factbook

5

METHODOLOGISCHE OPMERKINGEN

5.1. CONCEPT

Twee concepten kunnen gebruikt worden voor het bepalen van de statistieken betreffende de buitenlandse handel van goederen: het **nationaal concept** of het **communautair concept**.

Het Agentschap voor Buitenlandse Handel maakt gebruik van de gegevens volgens het communautair concept, aangezien deze ook door Eurostat aangewend worden. De statistieken die hier geleverd worden, zijn vergelijkbaar met de gegevens van de andere Europese landen alsook diegene die gebruikt worden in de publicaties van de Europese Unie. De definitie van beide concepten wordt hieronder gegeven:

HET NATIONAAL CONCEPT

Met onder meer het oog op de coherentie tussen enerzijds de cijfers van de buitenlandse handel en anderzijds de cijfers van de betalingsbalans en van de nationale rekeningen, wordt het merendeel van de statistieken van de buitenlandse handel volgens het nationaal concept berekend. Dat concept wijkt op verschillende vlakken af van het communautair concept. Een van de belangrijkste verschilpunten bestaat erin dat in de gegevens volgens het nationaal concept geen rekening wordt gehouden met de in- en uitvoertransacties van nietingezetenen die in België BTW-plichtig zijn en waarbij geen ingezetenen betrokken zijn. Ook zendingen gevolgd door terugzendingen worden niet in aanmerking genomen.

HET COMMUNAUTAIRE CONCEPT

De extracommunautaire uitvoer en intracommunautaire verzendingen omvatten alle goederen die België verlaten met definitieve bestemming, met inbegrip van de voor consumptie bestemde goederen die tevoren in het vrije verkeer gebracht werden en daarna verzonden worden naar een andere lidstaat; voorts worden ook alle goederen met betrekking tot het actieve en passieve veredelingsverkeer (tijdelijke uitvoer en wederuitvoer) in aanmerking genomen. De extracommunautaire invoer en intracommunautaire aankomsten omvatten alle voor consumptie bestemde goederen die België binnenkomen alsook die welke alleen in het vrije verkeer gebracht worden; voorts worden ook alle goederen met betrekking tot het actieve en passieve veredelingsverkeer (tijdelijke invoer en wederinvoer) met inbegrip van de uitslag uit entrepot voor invoer (maar uitgezonderd de inslag in entrepot) in aanmerking genomen.

5.2. INDEX VAN DE EENHEIDSPRIJS IN DE IN- EN UITVOER

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de evolutie van de index van de eenheidsprijs van goederen in de import en de export voor België (met de wereld).

Dankzij deze index kan de algemene evolutie van de prijs van goederen worden geanalyseerd. Dit laat dan op zijn beurt weer toe om de globale evolutie van de Belgische import en export in perspectief te zien door te bepalen welk gedeelte het gevolg is van de evolutie in de prijs (en dus ook welk gedeelte het gevolg is van de evolutie in hoeveelheden).

De tabel moet als volgt geïnterpreteerd worden:

als een product een exportwaarde had van EUR 100 in 2010, dan heeft dit product gemiddeld een exportwaarde van EUR 109,1 in 2017. Hetzelfde principe geldt ook voor de import. Als een product een importwaarde heeft van EUR 100 in 2010, heeft hetzelfde product een importwaarde van EUR 110,1 in 2017.

INDEX VAN DE EENHEIDSWAARDE
VAN DE TOTALE EXPORT EN IMPORT
VAN BELGIË (2010=100)

	EXPORT	IMPORT
2002	86,1	82,1
2003	85,0	81,1
2004	86,4	83,3
2005	90,9	89,0
2006	94,3	93,1
2007	96,5	94,2
2008	100,4	100,8
2009	93,8	92,5
2010	100,0	100,0
2011	106,8	109,1
2012	109,4	112,9
2013	108,8	111,8
2014	107,5	109,8
2015	106,9	108,1
2016	104,0	103,9
2017	109,1	110,1

MAROKKO

6 & 7

BRONNEN & CONTACTEN

6. BRONNEN

Wereldbank

www.worldbank.org

Nationale Bank van België

www.nbb.be

CIA World Factbook

www.cia.gov

Directorate-General Commerce, European Commission

<http://ec.europa.eu/trade>

Eurostat, Europese Commissie

<http://ec.europa.eu/eurostat>

Credendo Group

www.credendogroup.com

Wereldhandelsorganisatie

www.wto.org

7. CONTACTEN

STUDIES EN STATISTIEKEN

Christelle Charlier

Directeur

☎ +32 2 206 35 78

christelle.charlier@abh-ace.be

Dennis Gijsbrechts

International Trade Analyst

☎ +32 2 206 35 73

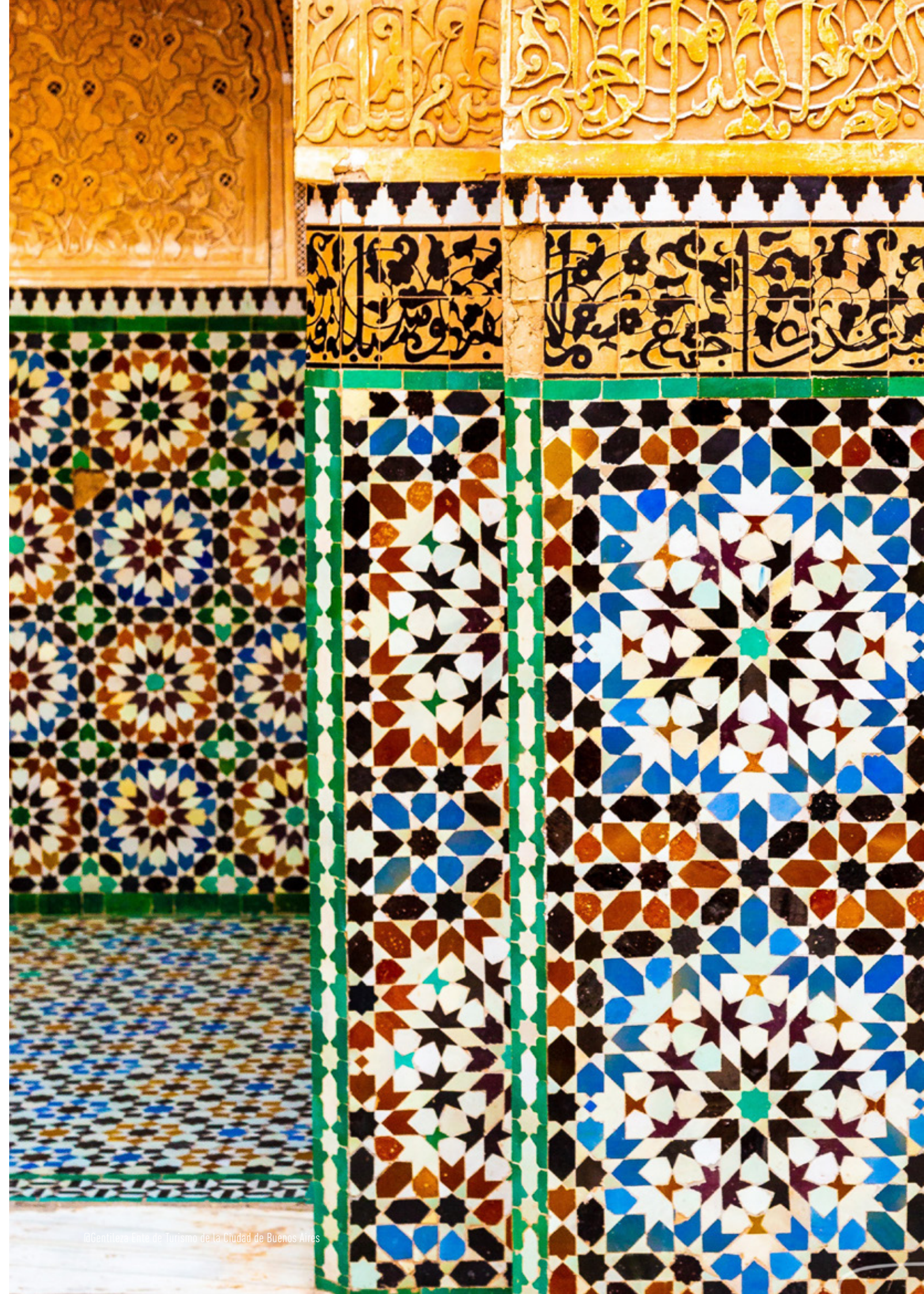
dennis.gijsbrechts@abh-ace.be

Cédric Cludts

International Trade Analyst

☎ +32 2 206 35 64

cedric.cludts@abh-ace.be

©Gentiana Foto de Turismo de la Ciudad de Buenos Aires

Agentschap voor
Buitenlandse Handel

Agentschap voor Buitenlandse Handel
Montoyerstraat 3
1000 Brussel
☎ +32 2 206 35 11
www.abh-ace.be

FLANDERS
INVESTMENT
& TRADE

Flanders
State of the Art

Flanders Investment and Trade
Koning Albert II-laan 37
1030 Brussel
☎ +32 2 504 87 11
www.flandersinvestmentandtrade.com

Brussel Invest & Export
Charleroise Steenweg 112
1060 Brussel
☎ +32 2 800 40 00
<http://invest-export.brussels/>

Wallonia.be

EXPORT
INVESTMENT

Agence Wallonne à l'Exportation et aux
Investissements étrangers
Sainteletteplein 2
1080 Brussel
☎ +32 2 421 82 11
www.awex.be

KINGDOM OF BELGIUM
Federal Public Service
Foreign Affairs,
Foreign Trade and
Development Cooperation

FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en
Ontwikkelingssamenwerking
Karmelietenstraat 15
1000 Brussel
☎ +32 2 501 81 11
diplomatie.belgium.be

Hoewel alles in het werk werd gesteld om nauwkeurige en actuele informatie te geven, kunnen noch het Agentschap voor Buitenlandse Handel, noch zijn partners (Flanders Investment and Trade, Brussel Invest & Export en het Agence wallonne à l'Exportation et aux Investissements étrangers) verantwoordelijk worden gesteld voor fouten, weglatingen en leugenachtige verklaringen. Ze kunnen evenmin verantwoordelijk worden gesteld voor het gebruik of de interpretatie van de informatie in deze publicatie.

Deze publicatie heeft niet de bedoeling advies te verstrekken.

DATUM VAN PUBLICATIE: OKTOBER 2018

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER: FABIENNE L'HOOST

AUTEUR: DENNIS GJSBRECHTS

GEDRUKT OP PAPIER MET EEN FSC-LABEL

DEZE STUDIE IS OOK BESCHIKBAAR OP DE WEBSITE VAN HET
AGENTSCHAP VOOR BUITENLANDSE HANDEL: WWW.ABH-ACE.BE

OVERNAME GEGEVENS (OF: TEKST) IS TOEGELATEN MITS BRONVERMELDING